

27. Vous pouvez avoir de mauvais confrères dans le voisinage ; dans ce cas, s'ils conservent encore une certaine réputation, visitez-les, mais rarement, par convenance et par une espèce de nécessité. S'ils sont perdus de réputation, ne les voyez point, à moins que ce ne soit dans l'espérance de les ramener au devoir.

28. Un curé, ou chapelain ou prêtre qui va trop souvent dans quelques maisons de sa paroisse, qui y devient familier, qui s'y permet des discours libres, des manières agréables, surtout s'il manifeste une attention particulière pour une personne de l'autre sexe, et s'il est assez imprudent pour s'amuser avec elle, en défaisant son travail, en le lui arrachant des mains, en lui enlevant le bonnet ou autres choses, en chantant avec elle, ne peut plus travailler avec fruit dans cette paroisse ni donner des avis aux jeunes gens. On est scandalisé de sa conduite, les uns le méprisent, les autres l'imitent sans l'estimer, on n'a plus la confiance de lui découvrir les plaies secrètes de son âme.

29. Donnez les avis en temps opportun : s'ils sont intempestifs, ils seront peu avantageux et même ridicules.

30. Il est nécessaire de se garder de l'indifférence philosophique par rapport à l'institution de certaines pratiques dévotes ; il importe aussi de garder toujours une limite, et en particulier de ne pas vouloir tout établir à la fois ; et, s'il s'agit d'institutions nouvelles, il convient d'être circonspect et prudent.

Il ne sera pas rare que le nouveau curé, avant de penser à introduire des pratiques de surrogation, doive s'appliquer à rétablir celles qui sont de précepte, qui sont tombées par la négligence des curés ses prédécesseurs, et par les abus de l'habitude. Cette affaire, quoiqu'elle exige des soins et une résolution très-grande, ne demande pas moins de prudence et de circonspection, car le peuple est souvent attaché à ses habitudes comme à des privilèges de distinction, et plus difficilement il se résout à prendre ce qui lui est proposé comme d'obligation.

Le curé prudent n'entreprendra pas facilement quelque chose sans avoir consulté son évêque et s'être entendu avec lui ; ainsi il a le double avantage d'agir avec une grande sûreté de conscience, et de fortifier son entreprise de l'autorité du supérieur. Comme ensuite l'expérience montre que très-souvent les principaux opposants des bonnes innovations sont les prêtres de la paroisse, il importe dès lors par-dessus tout qu'avant de rien faire le curé s'informe de leur avis et s'efforce de les avoir pour soutiens et coopérateurs.

APPENDIX VII

BULLA NUPER INNOCENTII XII ANNO 1697

SUPER CELEBRATIONE MISSARUM AC EARUM REDUCTIONE ; NECNON SUPER EARUM ONERIBUS PERPETUIS SUSCIPIENDIS : ET RELIGIOSORUM NUMERO ULTRA REDITUS ET CONSUETAS ELEEMOSYNAS LOCORUM REGULARIUM NON HABENDO. DECRETORUM CONFIRMATIO

834. Nuper a Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Concilii Tridentini interpretum prodierunt Decreta tenoris infrascripti, videlicet : « Alias super celebratione Missarum ac prohibitione illas moderandi seu reducendi absque Sedis Apostolicæ licentia, necnon super earumdem oneribus perpetuis suscipiendis ; et Religiosorum numero ultra reditus et consuetas eleemosynas locorum Regularium non habendo, emanarunt ab hac S. Congregatione S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, auctoritate per fel. rec. Urbanum Papam VIII illi specialiter attributa, quamplura Decreta tenoris sequentis :

« Cum sæpe contingat in quibusdam ecclesiis tam magnum Missarum celebrandarum numerum, ex variis defunctorum relictis aut piorum eleemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus præscriptis nequeat satisfieri, et tamen nova onera Missarum in dies suscipiantur ; indeque fiat ut depereant piæ testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animæ suffragiis priventur, ecclesiis debitus subtrahatur cultus ac Christi fideles gravi scandalo affecti, plerumque a similibus charitatis operibus retrahantur ; cumque his malis maximum inter ceterum fomentum præbeat, aut quod ii qui Missas supra vires celebrandas suscipiunt, sperent illas brevi ad pauciores numerum a superioribus reductum iri ; aut quod ecclesiis sorte pecuniarum assumpta, plerumque nuda remaneant onera Missarum, absque ullo emolumento ; aut quod eleemosyna pro illis celebrandis sit adeo tenuis ut non facile veniantur qui velint huic se muneri subicere, et redivitibus ecclesiæ aut monasterii adeo exigui, ut sacerdos pro necessaria sua sustentatione novis se oneribus obstringere compellatur. S. Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum animadvertens facturam se rem Deo gratissimam charitative ac justitiæ maxime consentaneam si pro viribus satagat, hunc teterrimum abusum a christiana republica convellere atque eradicare, Sanctissimi D. N. Urbani divina providentia Papæ VIII auctoritate sibi specialiter attributa, infrascripta Decreta edidit.

1. Ac primo distincte prohibet atque interdicat, ne episcopi in Diocesana Synodo, aut generales in capitulis generalibus vel alias quomodo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita aut in limine foundationis; sed pro his omnibus reducendis aut moderandis vel commutandis ad Ap. Sedem recurratur, quæ re diligenter perspecta, id statuet quod magis in Domino expedire arbitrabitur; alioquin reductiones, moderationes et commutationes hujusmodi, si quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas atque inanes decernit.

2. Deinde ubi pro pluribus Missis ejusdem qualitatis celebrandis, stipendia quantumcumque incongrua et exigua sive ab una sive a pluribus personis collocata fuerunt aut conferentur in futurum sacerdotibus, ecclesiis, capitulis, collegiis, hospitalibus, societatibus, monasteriis, conventibus, congregationibus, domibus ac locis piis quibuscumque tam sæcularibus quam regularibus; S. Congregatio sub obstatione divini iudicii mandat ac præcipit, ut absolute tot Missæ celebrentur quot ad rationem attributæ eleemosynæ præscriptæ fuerint ita ut alioquin ii ad quos pertinet, suæ obligationi non satisficiant, quin imo graviter peccent et ad restitutionem teneantur.

3. Id vero ut deinceps observetur exactius, S. C. eadem auctoritate revocat privilegia et indulta omnia quibusvis personis, ecclesiis ac locis piis tam sæcularibus quam regularibus, eujuscumque ordinis, congregationis et Instituti, quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur, ut certarum Missarum vel Anniversariorum celebratione, aut aliquibus Collectis seu Orationibus plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

4. Ac similiter omne damnabile lucrum ab Ecclesia remove volens prohibet Sacerdoti qui Missam suscipit celebrandam cum certa eleemosyna, ne eandem Missam alteri, parte ejusdem eleemosynæ sibi retenta, celebrandam committat.

Præterea ne in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis eo tepidiores ac segniores reddantur, quod onera hujusmodi cum nulla, aut parva sint utilitate conjuncta, statuit atque decernit, ut pecuniæ ac bona mobilia Ecclesiis, capitulis, collegiis, hospitalibus societatibus, congregationibus, monasteriis, conventibus ac locis omnibus tam sæcularibus, quam regularibus atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda cum onere perpetuo Missarum celebrandarum ab iis ad quos pertinet, sub pena interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda, a die realis acquisitionis, statim deponi debeant penes ædem sacram vel personam fide et facultatibus idoneam ad effectum illa seu illorum pretium quam primum investiendi in bonis immobilibus fructiferis cum ex-

pressa et individua mentione oneris quod illis annexum reperitur. Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium sub eadem pœna, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis cum ejusdem oneris repetitione atque annexione converti debeat.

Ad hæc S. C. quibusvis Capitulis, collegiis, societatibus et congregationibus, necnon omnibus et singulis Ecclesiarum ac piorum locorum tam sæcularium quam regularium superioribus vel aliis ad quos pertinet, districte prohibet, ne in posterum onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum, sæculares quidem sine Episcopi vel ejus Generalis Vicarii, regulares vero sine Generalis consensu et licentia in scriptis et gratis concedenda; alioquin sæcularis qui hujus transgressionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesiæ interdictus sit eo ipso; regularis vero pœnam privationis omnium Officiorum quæ tunc obtinebit ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vocisque activæ ac passivæ absque alia declaratione incurrat.

5. Eleemosynas vero manuales et quotidianas pro Missis celebrandis ita demum iidem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant; alioquin omnino abstineant ab hujusmodi eleemosynis etiam sponte oblati in futurum recipiendis, et capsulas auferant ab ecclesiis cum inscriptione illa: *eleemosyna pro Missis*, vel alia simili sub iisdem pœnis ipso facto incurrendis, ne fideles hac ratione frustrentur.

6. Episcopus vero seu ejus Vicarius aut generalis aut provincialis ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirent de singulis Missarum celebrandarum obligationibus cuique ecclesiæ, monasterio aut loco pio incumbentibus; nec antea assensum hujusmodi aut licentiam præbeant quam eis legitime constiterit, illius sacerdotes tam novo onere suscipiendo, quam antiquis jam susceptis satisfacere posse, præcipuamque rationem habeant, ut redditus qui Ecclesiis et locis piis relinquuntur, omnino respondeant oneribus adjunctis secundum morem cujusque civitatis vel provinciæ, intelligantque si in re tanti momenti desides aut negligentes fuerint, in novissimo die se hujus prætermissi muneris rationem esse reddituros.

7. Postremo Illustrissimi Patres non sine gravi animi dolore intelligentes mala fere omnia quæ regularem disciplinam evertunt ac præcipue nimiam hanc facilitatem fovent in oneribus Missarum supra vires suscipiendis, veluti ex infecta radice pullulare ex majori regularium numero, quam ferat redditus et eleemosynæ cujusque monasterii; inhærentes summorum Pontificum ac Sacri Tridentini Concilii decretis hac de re editis, Sanctissimi D. N. auctoritate præcipiunt ac

mandant omnibus et singulis generalibus, provincialibus, commissariis, ministris, præsidentibus, abbatibus, prioribus, præpositis, guardianis, vicariis, et quibuscumque aliis superioribus monasteriorum, conventuum, ac domorum regularium, bona immobilia possidentium cujuscumque Ordinis, Congregationis et Instituti existentium intra fines Italiae et Insularum adjacentium, ut singuli ad quos pertinet, in qualibet provincia, adhibitis duobus aut tribus regularibus sui Ordinis vel Congregationis probabilioribus et rerum usu peritioribus, bona immobilia, census, redditus et proventus omnes, consuetas item elemosynas et obventiones tam communes monasteriorum, conventuum et domorum ejusdem provinciae, quam etiam singularibus personis religiosis assignatas seu permissas, in communem usum deinceps conferendas, decem annorum immediate præcedentium habita ratione diligenter et mature recognoscant, iis omnibus detractis, quæ reparationes, præstationes, grandines, sterilitates aliave cujuslibet generis onera consueverunt absorbere.

Eaque omnia scripto fideliter exarata idem superior cujus interest, in proximo Capitulo, seu Congregatione generali vel provinciali coram tribus iudicibus ab ipsomet capitulo seu congregatione deligendis proponat qui computatis hujusmodi redditibus, elemosynis et obventionibus universis, et oneribus ut supra detractis, sedulo examinent quot religiosi homines, connumeratis etiam laicis, aliisque necessariis servientibus in unoquoque monasterio, conventu et domo regulari juxta religionis, et proprii Instituti morem, victum et vestitum et medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari. Tum eorundem honorum, reddituum, elemosynarum, et onerum præcisam notam ipsimet Capitulo seu Congregationi exhibeant, ut in illo diligenter omnibus discussis, cujusque familiae, monasterii, conventus ac domus regularis in singula quaque provincia certus earum tantum personarum numerus, Patrum capitularium voto, præfigatur, quæ redditibus, elemosynis et obventionibus, ut superius, sufficienter ali possint.

Ne vero superiores qui id præstare debent segnius aut remissius quam par est suo muneri satisfaciant, mandat S. C. ut infra annum post proximum Capitulum generale vel provinciale computandum omnia hoc de genere capitulariter gesta, in authenticam formam redacta ad Sanctam ipsam Congregationem Concilii singuli mittant.

Numerumque familiae singulorumque conventuum, monasteriorum et domorum hujusmodi regularium capituli seu congregationis generalis, vel provincialis sententia et auctoritate præfinitum, iidem superiores tam generales et provinciales omnes, quam locales perpetuo servare omnino teneantur, nec possunt illum quoquomodo augere,

etiam prætextu reddituum absque Sanctæ ipsius Congregationis licentia. Superiores autem hujusmodi qui prædicta omnia in præfixo termino non præstiterint, vel numerum ut supra præscriptum quovis modo augere præsumperint, privationis omnium officiorum quæ tunc temporis obtinebant vocisque activæ ac passivæ, et ad omnia suæ religionis officia et gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipso incurrere atque aliis etiam gravioribus a Sede Apostolica infligendis penis Sacra Congregatio subjacere voluit, et declaravit.

8. Deinceps vero monasterium, conventus, domus, Congregatio vel societas religiosorum seu regularium nullibi recipiatur, nisi præter alia ad id requisita, in singulis hujusmodi locis duodecim saltem fratres aut monachi seu religiosi degere, et ex redditibus et consuetis elemosynis, detractis omnibus ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant ad præscriptum decreti felicitis recordationis Gregorii XV hæc de re editi: alioquin monasteria et loca hujusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim religiosi ut supra sustentari atque inhabitare non poterunt, et actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctioni atque omnimodæ jurisdictioni subjecta esse intelligantur. — Porro, ne ullo unquam tempore, hæc in oblivionem seu desuetudinem abeant, superiores locales cujusque monasterii, conventus ac domus regularis curare atque efficere teneantur, sub pœna privationis officii vocisque activæ et passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum, sexto quoque mense, id est feria secunda post octavam Corporis Christi præsentibus ordinationes in publica mensa perlegantur.

Omnibus tam ecclesiasticis personis cujuscumque sint ordinis, conditionis et gradus, quam laicis quocumque honore et potestate præditis præsentia decreta declarandi vel interpretandi facultate penitus interdicta... Non obstantibus quoad suprascripta omnia et singula in præsentibus decretis contenta, Constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum tam mendicantium quam non mendicantium, militiarum etiam S. Joannis Hierosolymitani, congregationum, societatum ac cujuslibet alterius instituti etiam necessario et in individuo exprimendi, ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum, capitulorum, hospitalium, confraternitatum et aliorum quorumcumque tam sæcularium quam regularium locorum, necnon illorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam Mari magno seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio et ex certa scientia et de apostolica potestatis

plenitudine aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales mentio seu quævis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, etc... Datum Romæ die 11 junii 1695.

COSMUS, Card. de Torres.

PROSPER FAGNANUS, S. Congreg. Secretar.

835. Excitatis supra præmissorum decretorum intelligentia seu interpretatione infrascriptis dubiis, prodierunt a memorata Congregatione simili auctoritate illi a præfato Urbano Papa VIII specialiter attributa, responsiones seu declarationes inferius apponendæ.

1. Super primo S. C. decreto, de celebratione Missarum, quo prohibetur, ne Episcopi in Diœcesana Synodo aut Generales in capitulis generalibus, etc., quæritur: *Quid si legatum sit ita tenue, ut non sit qui velit onus illi injunctum subire; et si recurrendum sit ad Sedem Ap. pro moderatione oneris, totum aut fere totum insumendum sit pro expensis ad id necessariis? Et quid si permittatur episcopo in fundatione, ut possit hujusmodi onera moderari?*

2. Super secundo ejusdem Congregationis decreto, quo cavetur, etc., quæritur: *An verba illa, præscriptæ fuerint, intelligenda sint de præscriptione facta ab offerente vel ab Ordinario?*

3. *An cum Ordinarius præscripserit eleemosynam congruam juxta qualitatem loci, personarum ac temporum, sacerdotes accipientes stipendium minus congruo, teneantur Missas illis ab offerente præscriptas celebrare?*

4. *An Sacerdotes qui tenentur Missas celebrare ratione beneficii seu cappellanæ, legati aut salarii possint etiam manualementem eleemosynam pro Missis votivis aut defunctorum recipere et unico Missæ sacrificio utrique oneri satisfacere?*

5. *Posito quod testator relinquat, ut celebrentur pro ejus anima centum Missæ, absque ulla præscriptione eleemosynæ, quæritur: An liberum sit hæredibus eleemosynas sibi benevisas præscribere, an vero eadem eleemosyna præscribenda sit ab Ordinario?*

6. Super tertio Congregationis decreto... quæritur, *an verba in futurum suscipiendis, intelligenda sint de oneribus suscipiendis post privilegium?*

7. Super quarto ejusdem Congr. decreto... quæritur: *An permittendum sit administratoribus ecclesiarum, ut retineant aliquam eleemosynarum portionem, pro expensis manutentionis ecclesiæ*

altarium, inservientium, paramentorum, luminum, vini, hostiæ et similibus?

8. *An hoc decretum habeat locum in beneficiis quæ conferuntur in titulum, id est an rector beneficii qui potest per alium celebrare, teneatur sacerdoti celebranti dare stipendium ad rationem reddituum beneficii?*

9. *An sacerdotes quibus aliquando offertur eleemosyna, major solita, pro celebratione Missæ, debeant dare eandem integram eleemosynam iis, quibus Missas celebrandas committunt; an vero satis sit, ut dent celebrantibus eleemosynam consuetam?*

10. Super quinto ejusdem Congr. decreto... quæritur: *An hoc decretum prohibeat absolute quominus accipiant novas eleemosynas ii, qui acceptis non satisfecerunt; et quid si congruo tempore possint omnibus satisfacere?*

11. *Quid si offerens eleemosynas, audito impedimento consentiat, ut sacerdos Missam celebret, cum primum poterit?*

12. *An pænæ interdicti et aliæ pænæ appositæ in eodem decreto afficiant tam eos qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi præscriptam, quam eos qui non auferunt capsulam ab ecclesiis, ut ibidem præcipitur?*

13. *An in hoc decreto comprehendantur illæ capsulæ quæ apponi solent in Ecclesiis in die commemorationis omnium Sanctorum et vulgo dicuntur sarcophages?*

14. *An administratores ecclesiæ diebus magnæ devotionis et concursus possint eleemosynas pro missis celebrandis accipere, si iisdem missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, ne alias cultus ecclesiæ et devotio ac concursus fidelium, ut aiunt, minuantur?*

15. *Quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, societatibus, congregationibus, necnon omnibus et singulis ecclesiarum et piorum locorum tam sæcularium quam regularium superioribus de quibus fit expressa mentio; non autem privatis sacerdotibus qui tamen comprehendi videntur sub clausula generali et aliis ad quos pertinet, supplicatur pro opportuna declaratione.*

16. Super septimo ejusdem S. C. decreto, quo cavetur, ut in singulis monasteriis religiosorum præfigatur numerus qui ex consuetis redditibus aut eleemosynis commode possint sustentari, quæritur: *An ubi hæc præfixio facta jam fuit in vim similis decreti Sanctæ memoriæ Pauli V, absque tamen computatione reddituum, cujusque religiosi, sit denuo facienda?*

17. *An Novitii ad habitum regularem admissi, possint admitti*

ad professionem in monasteriis, in quibus habita (ut supra) præfixione numeri, commode ali non possunt?

18. Super ultimo (VIII) decreto, queritur: *An hoc decretum quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas religiones, quæ non consueverunt onera Missarum recipere, ut sunt religiones Capucinatorum ac Societatis Jesu?*

19. *An idem decretum habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum decretum proxime antecedens, an vero etiam extra Italiam?*

Declarationes seu resolutiones ad supradicta dubia. — S. C. C. auctoritate sibi a Sanctissimo D. N. attributa ad singula dubia superius proposita respondit:

Ad primum: etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris supra impositi, ab iis ad quos pertinet, Sedem Ap. esse adeundam, quæ absque ulla impensa id statuere quod magis in Domino e re esse iudicaverit. — Verumtamen si in ipsa beneficii erectione expresse cautum fuerit, ut liceat Episcopo injunctum onus reducere ac moderari, legem hanc foundationis, quam decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam et observandam.

Ad secundum: esse intelligenda de præscriptione facta ab eo qui eleemosynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quod si tribuens eleemosynam numerum Missarum celebrandarum non præscripserit, tunc tot Missæ celebrari debere, quot præscripserit Ordinarius secundum morem civitatis vel provincie.

Ad tertium: teneri.

Ad quartum: sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficii seu Cappellanie, legati aut salarii, si eleemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utriusque obligationi satisfacere.

Ad quintum: censuit ubi nullam certam eleemosynam testator reliquit, esse ab Episcopo præscribendam eleemosynam congruam, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundum morem civitatis vel provincie.

Ad sextum: ita esse intelligenda.

Ad septimum: respondit permittendum non esse, ut Ecclesie ac loca pia, seu illorum administratores ex eleemosynis Missarum celebrandarum ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesie et loca pia alios non habent redditus quos in usum earundem expensarum erogare licite possint; et tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantum Missæ sacrificio necessario sunt subeunda, et nihilominus eo

etiam casu curandum esse, ut ex pecuniis quæ supersunt (expensis, ut supra, deductis) absolute tot Missæ celebrentur, quot præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad octavum: non habere locum, sed satis esse ut rector beneficii qui potest Missam per alium celebrare, tribuat sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem civitatis vel provincie, nisi in fundatione ipsius beneficii aliud cautum fuerit.

Ad nonum: debere absolute integram eleemosynam tribuere sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad decimum: respondet non prohibere absolute; ac propterea etsi oneribus jam susceptis non satisfecerint, posse tamen nova etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad undecimum: quamvis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens eleemosynam pro aliarum Missarum celebratione id sciat et consentiat, ut illæ tunc demum celebrentur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere quominus eo casu eleemosyna accipiatur pro iisdem Missis juxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad duodecimum: has pœnas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua Missarum celebrandarum sine licentia Episcopi vel ejus generalis Vicarii, aut Generalis vel Provincialis.

Ad decimum tertium: comprehendendi.

Ad decimum quartum: non posse, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad undecimum.

Ad decimum quintum: comprehendendi etiam privatos sacerdotes.

Ad decimum sextum: numeri præfixionem esse iterum faciendam, servata forma ulimi decreti hac in re editi.

Ad decimum septimum: esse admittendos ad professionem, si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio monasterio ejusdem religionis esse collocandos, ubi commode ali possint.

Ad decimum octavum: censuit comprehendere.

Ad ultimum: habere locum extra Italiam.

Cum autem super præmissis diversi irrepererint abusus, illorumque occasione quam plures querele et recursus ad Ap. Sedem pervenerint, cupiens eadem S. C. C. hujusmodi detestabiles abusus e christiana republica pro viribus evellere ac opportune providere, ut sublatis fraudibus ac emendata negligentia, piæ disponentium seu benefactorum voluntati fides illibata servetur, defunctorum animabus integra et prompta præstentur suffragia, itidemque Deo major gloria et Ecclesiis præstantior cultus reddatur, prævia auctoritate per SS. D. N. Innocentium divina providentia Papam XII ei specialiter attributa, infrascripta

decreta, prius in particulari nonnullorum ex præfatis Cardinalibus per Sanctitatem Suam deputata, et postea in generali hujusmodi Cardinalium Congregatione mature et accurate discussa, recognita, et examinata edidit.

836. a. In primis præinserta decreta cum præmissis declarationibus plenissime et amplissime approbat et innovat, omniaque et singula ibidem contenta et expressa iterum omni meliori modo decernit, statuit ac ab omnibus et singulis etiam speciali et individuali nota seu expressione dignis penitus observari et omnimodæ executioni demandari decernit, sancit et præcipit.

b. Insuper, ut in re tanti momenti consultius ac majori, ut par est, circumspectione procedatur, si qui forsitan fuerint vel sint, qui suis pravis et erroneis intentionibus seu opinionibus blandiri volentes, Missarum celebrationem omittunt sub malitiosa et irrationabili spe earumdem condonationem, vel reductionem a Sede Apostolica, vel compositionem a Reverenda Fabrica S. Petri de Urbe obtinendi; Congregatio præfata tum eosdem tum quoscumque alios qui posthac in adeo detestabiles abusus ausi fuerint offendere, certiores fieri et monitos esse voluit, præfatas condonationes et reductiones ab eadem Sede nonnisi ex rationabili causa seu æqua commiseratione; compositiones vero a dicta Fabrica utente suis facultatibus et privilegiis, nonnisi ex causa pariter rationabili, et cum clausulis opportunis et præsertim cum illa: *Dummodo malitiose non omiserint animo habendi compositionem, alias gratia nullo modo suffragatur*, admitti consuevisse et solere. Quapropter ut locus omnis in posterum hisce prætextibus præcludatur, memorata Congr. tales intentiones, opiniones, seu spes ac eleemosynarum sive in toto sive in parte versiones in alium, quam præfatum Missarum usum seu satisfactionem et quascumque alias directas vel indirectas, immediatas vel mediatas contraventiones seu circumventiones declarat prorsus irrationabiles, injustas, et illicitas, illasque omnino reprobat, damnat et interdicit.

c. Cumque hujusmodi absurda ex eo plerumque proveniant, quod onera Missarum supra vires suscipiantur, caveant omnes et singuli rectores et ministri quarumcumque tum sæcularium tum regularium ecclesiarum seu illarum capitula, ne onera seu Missas tum perpetuas tum temporales tum etiam manuales, quarum satisfactioni impares fuerint, quoquomodo suscipiant, utque id ipsum quoad fieri poterit pateat, teneantur iidem conficere, semperque in loco magis patenti et obvieto retinere *Tabellam onerum perpetuorum et temporalium* litteris perspicuis et intelligibilibus descriptorum, quorum implemento, si moraliter et intra præscriptum seu breve tempus satisfacere non posse, seu illa dumtaxat et non ulteriora adimplere posse crediderint seu cre-

dere debuerint, alias Missas sive perpetuas sive manuales per se vel per interpositas personas quoquomodo recipere seu acceptare omnino desistant seu abstineant, et ulterius tali casu in eadem Tabella similiter exprimant, sese propterea aliis Missis acceptandis, et celebrandis impares esse.

d. Idemque teneantur pariter in *Sacrario duos libros* retinere, ac in eorum altero singula onera perpetua et temporalia; in altero autem Missas manuales, et tam illorum, quam istarum adimplementum et eleemosynas distincte et diligenter annotare et describendas seu annotandas curare, singulisque annis de supradictis adimplementis, eleemosynis et oneribus pariter exactam rationem suis superioribus reddere, ac omnes et singulas rationes hujusmodi in præfatis respective libris simili distinctione et diligentia tam præfati a quibus rationes debent reddi, quam superiores quibus reddendæ erunt, describere seu annotare, sive describendas vel annotandas respective curare.

e. Quibus semper salvis, debent ulterius Regulares prædicti, omnes et quascumque eleemosynas tum manualium tum perpetuarum et temporalium Missarum reponere in *capsa particulari sub duobus clavibus*, quarum una penes superiorem localem, altera vero penes alium a Capitulo conventuali deputandum retineatur, ac de iisdem eleemosynis et celebratione Missarum coram Patribus discretis seu consiliariis, vel alio simili modo nuncupatis, singulis mensibus districtam rationem exigere et respective reddere.

f. Quod si prædicti, ad quos cura Tabellæ, Capsæ et Librorum præfatorum respective pertinet seu pertinere debet, suam operam præmissis ut præfertur, minime navaverit, et superiores tum sæcularium tum regularium ecclesiarum rationem prædictam non exegerint, seu non invigilaverint, quod præfati qui in curam Tabellarum et librorum incumbunt, suo muneri, ut præfertur, satisfaciant, in singulis respective casibus *sæculares penam suspensionis incurrant; regulares vero voce activa et passiva, ac gradibus et officiis quæ obtinent, ipso facto, et absque alia declaratione privati sint et intelligantur; nec non ad hujusmodi gradus et officia obtinenda similiter inhabilitentur et inhabilitati sint et intelligantur.*

g. Porro ne ullo unquam tempore omnia et singula decreta prædicta in oblivionem seu desuetudinem abeant, rectores, superiores seu capitula ecclesiarum sæcularium illa *retineant publice exposita* in eorum sacrario; superiores vero locales cujuscumque monasterii, conventus ac domus regularis curare et efficere teneantur sub pena privationis officiorum quæ obtinent, vocisque activæ et passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum sexto quoque mense, id est feria secunda post primam Dominicam Adventus, et feria sexta post octavam Corporis

Christi omnes et singulae praemissae tum insertae seu confirmatae, tum in praesens factae ordinationes una cum dictis declarationibus *in publica mensa perlegantur*.

h. Meminerint igitur et satagant *Ordinarii*, ut a personis, et in ecclesiis quoquomodo etiam in vim decretorum Concilii Tridentini sibi subjectis, *Missae ea qua par est fide et diligentia celebrentur, et cuncta et singula decreta hujusmodi omnimodae executioni demandentur*, nedum ad justitiam recurrentibus seu instantibus reddentes; sed ex officio tum in visitationibus, tum in aliis actibus et modis quos expedire et convenire toties quoties judicaverint inquirentes, ne aliquid committatur, pervertatur, differatur, vel omittatur, quod his omnibus et singulis decretis adversetur.

i. Caveant etiam respective *omnes regulares* tum subditi tum superiores quicumque nedum locales, sed etiam provinciales et generales, ne missarum celebratio et omnium decretorum praemissorum executio, cum pernicie propriarum animarum, cum praepjudicio illarum quibus missae sunt applicandae, et cum magno Christi fidelium scandalo *quoquomodo omittantur, differantur, negligantur seu pervertantur*; alioquin ultra propriae conscientiae onerationem, poenam privationis vocis activae et passivae, ac graduum et officiorum quae obtinent, necnon inhabilitationis ad hujusmodi gradus et officia obtinenda prorsus incurrant.

j. Curent propterea praefati superiores regulares in omnes et singulos contravenientes *debitis poenis diligenter et prompte etiam per inquisitionem animadvertere*, et insuper teneantur omnes et singuli superiores locales in provincialibus capitulis seu congregationibus *exhibere attestationem* seu fidem ab omnibus sacerdotibus conventus, monasterii seu cujuscumque domus regularis subscriptam et juratam, quod omnibus et singulis tum manualibus Missarum oneribus seu obligationibus ad limites et tenorem praesentium decretorum tempore eorum regiminis fuerit omnino et integraliter satisfactum, vel deficiente aliqua modica satisfactione, possit etiam hujusmodi residuali implemento missarum distincte referendarum intra breve tempus moraliter satisfieri, ea adjecta et omnino adimplenda conditione, quod ante praefatae attestationis exhibitionem quicumque superiores locales praedicti vocem activam seu passivam in memoratis capitulis seu congregationibus omnino habere non valeant.

k. Praeterea provinciales, vicarii, et visitatores provinciarum seu congregationum debent in fine eorum regiminis superioribus generalibus in forma probante ostendere quod *executioni praesentium decretorum sedulo invigilaverint*, et ad eorum tenorem in omnibus et singulis conventibus seu monasteriis vel domibus regularibus pro-

vinciae seu congregationis de omnibus et singulis oneribus et obligationibus, ac insimul satisfactionibus missarum exactam et diligenter rationem exegerint, ac contra delinquentes ad declarationem et executionem respective poenarum in decretis contentarum processerint, et de adimplemento circa ea, quae in praemissis ad ipsos spectant, legitime docuerint: alias ad vocem activam et passivam in capitulis generalibus nullatenus admittuntur.

l. Ceterum quia etiam ad quamplures Archiconfraternitates, confraternitates, societates, congregationes, hospitalia, altaria, cappellas, oratoria et ecclesias, et alia loca et opera pia quomodolibet nuncupata quae cuicumque curae seu regimini aut administrationi vel directioni laicorum cujuslibet gradus, status et conditionis et praemiuntiae, etiam speciali et individuali nota dignorum, dumtaxat, vel quorumcumque ecclesiasticorum et laicorum hujusmodi mixtim commendata, annexa seu quomodocumque commissa vel attributa sunt, onus seu cura celebrationis missarum sive manualium sive ad tempus vel in perpetuum pertinet; hinc salvis semper iis quae in praesertis decretis continentur, *omnes et quicumque hujusmodi archiconfraternitatum, societatum, congregationum, hospitalium, altarium, cappellarum, oratoriorum, et ecclesiarum, ac aliorum locorum et operum piorum rectores* seu administratores vel directores et alii hujusmodi officiales, necnon ii ad quos cura tabellae et librorum in praemissis spectat, tabellam, libros et haec decreta respective juxta modos superius expressos, similiter retinere; necnon de oneribus ac celebrationibus et eleemosynis dictarum missarum singulis annis *rationem exigere* et respective iis ad quos pertinet, reddere sub poenis arbitrio, et in subsidium excommunicationis, teneantur.

m. Postremo omnibus et quibuscumque tam ecclesiasticis personis cujuscumque ordinis, status, gradus, regulae, congregationis, societatis, conditionis et dignitatis existant, quam laicis quocumque honore et potestate praeditis omnia et singula praemissa decreta *interpretandi*, necnon ecclesiasticis praedictis poenas in hujusmodi decretis *relaxandi*, sub quocumque praetextu circa praemissa dispensandi, omnis et quaecumque facultas sit penitus interdicta. Non obstantibus quoad superscripta omnia et singula, etc... Datum Romae die 25 nov. 1697.

JOSEPH Card. Sacripantes Praefectus.

Ferdinandus Nuptius S. Congreg. Secret.

Quocirca, cum dilectus filius noster Joseph tituli Sanctae Mariae Transpontinae S. R. E. presbyter Cardinalis Sacripantes memoratae Congr. praefectus praefata decreta Nobis retulerit, Nos considerantes eadem omnia et singula decreta, ea qua decet maturitate digesta et

examinata, ac in vim Apostolicæ auctoritatis eidem Congregationi specialiter ut præfertur, attributæ peracta, perutilia fore censentes, illaque propterea perpetuo et inviolabiliter observari, necnon Constitutionis nostræ munimine roborare volentes, motu proprio, non ad cuiusquam Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia et matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine præsentia decreta, omniaque et singula in eis contenta, tenore præsentium auctoritate Apostolica confirmamus et approbamus, etc....

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ 1697, Decimo Kal. Januarii, Pontificatus nostri anno septimo.

APPENDIX VIII

SACRA UTENSILIA QUÆ ECCLESIAE CATHEDRALI DEBENTUR, DECEDENTE EPISCOPO; ET QUÆ DEBENTUR EPISCOPO AB ECCLESIA CATHEDRALI

837. Ex sacris Canonibus Ecclesiæ cathedrali debentur post mortem Episcopi plura utensilia ab eodem Episcopo decedente relicta, quod nuper confirmavit Pius IX litteris apostolicis, *Cum illud plurimi*, 1 junii anno 1847, in hunc modum: *Sacra utensilia, quæ vigore Constitutionis S. Pii V incipientis, Romani Pontificis, Ecclesiis cathedralibus debentur, hæc esse edicimus: mitras scilicet, planetas, pluvialia, tunicellas, dalmaticas, sandalia, chirothecas, albas cum cingulis, linteos, amictus et his similia, item missalia, gradualia, libros cantus firmi et musicæ, libros pontificales, alterum, cui titulus canon Missæ; item calices, patenas, pyxides, ostensoria, thuribula; vas aquæ benedictæ cum aspersorio, pelvim cum urceo, vasa sacrorum oleorum, et urceolos una cum pelvibus et tintinnabulo, palmatorias, icones pacis, cruces archiepiscopales, candelabra cum cruce pro Altaris usu, baculum pastorem, faldistorium, aliasque res sacras sive paramenta, sive ornamenta, sive vasa, si quæ sunt etiam ex eorum natura usui profano congrua, dummodo non fuerint destinata: exceptis annulis et crucibus pectoralibus etiam cum sacris Reliquiis, et iis omnibus utensilibus cujusvis generis, quæ legitime probentur ab Episcopis defunctis comparata fuisse*

bonis ad Ecclesiam non pertinentibus, neque constet Ecclesiæ fuisse donata. Volumus propterea teneri, ac debere Episcopos conficere in forma authentica inventarium sacrorum utensilium, in quo pro rei veritate expriment quando acquisita fuerint, et speciali nota describant, quæ ex Ecclesiæ redditibus et proventibus sibi compararunt, ne alias præsumi debeat ea omnia redditibus Ecclesiæ comparata fuisse. Episcopi tamen, si Cardinales, obtinere solent a Pontifice indultum quo ab hac lege liberantur; vid. Encyclica Benedicti XIV, *Inter arduas*, 22 apr. 1749.

Cum Episcopus vult exercere Pontificalia tam in Ecclesia Cathedrali, quam in aliis, subministranda erunt a Cononicis e Sacristia Cathedralis paramenta sacra; nec tenetur de illis sibi providere, ut censuit S. C. G. (*decretum refert Scarfantionius*, l. II, tit. 2). Et hanc sententiam communiter tenent. — Quatenus vero Ecclesia Cathedralis non haberet redditus sufficientes pro comparandis prædictis paramentis et pro restauratione Ecclesiæ, tenetur Episcopus pro quarta parte fructuum suæ mensæ, et quoad reliquum tenentur contribuere Canonici. De cetero quando adsunt redditus destinati pro dicta comparatione suppellectilium et reparatione Ecclesiæ, ex eis facienda est reparatio, et comparanda sunt eadem suppellectilia juxta consuetudinem, quæ unice attendenda est¹.

APPENDIX IX

CONVENTIO

Inter SS. D. Pium IX, Summum Pontificem, et Majestatem Suam Cæsaream Regiam Apostolicam Franciscum Josephum I, Austriae Imperatorem, 25 sept. anno 1855².

838. In nomine Sanctissimæ et Individuæ Trinitatis.

Art. 1. Religio Catholica Apostolica Romana in toto Austriae Imperio, et singulis, quibus constituitur Ditionibus, sarta tecta conservabitur

¹ V. Opus recens et pluribus tomis distributum, *Institutiones Juris Canonici in varios tractatus divisæ*, auctore D. Bouix. Parisiis, apud Jacobum Lecoffre et Socios, 1852: tractatus *De Capitulis*, par. III, § 2, p. 282. — Scarfantionius, *Animadversiones ad lucubrationes canonicas Ceccoperii*. Lucæ. — L. Ferraris, *Bibliotheca Canonica*, etc. Edit. nova Montis Cassini, Neapoli; vº *Utensilia*, in Append.

² V. *Allocutio* Pii IX die 5 nov. 1855. — Wiseman, *Confereuze sul Con-*